

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Ephemeris Ecclesiastica Concionatorvm Hoc Est Considerationes Methodicæ Sev Veritates Practicæ

Ex Vita Domini Jesu, Sanctorumque Gestis In Singulos anni dies mira
facilitate & solertia distributæ ... ; Cum indicibus necessariis

Pars Verna - A Dominica Septuagesimæ, ad Dominicam SS. Trinitatis

Haineuve, Julien

Coloniæ Agrippinæ, 1665

Sabbato. Sinit se Christus capi & ligari. Sicut ex necessitate virtus, ita ex
virtute necessitas.

urn:nbn:de:hbz:466:1-44214

S A B B A T O.

SINIT SE CHRISTVS CAPI

Et ligari.

Cohors autem & tribunus & ministri Iudeorum comprehenderunt Iesum, & ligaverunt eum.
Ioan. 18.

VERITAS PRACTICA,

Sicut ex necessitate virtus, ita ex virtute necessitas.

SENSVS & RATIO est, quia idcirco ex necessitate fit virtus, ne alioquin frustra & sine merito patiaris.

Sed nisi ex virtute fiat necessitas, sic frustra & sine merito patieris.

Ergo sicut ex necessitate virtus, ita ex virtute necessitas, prout in discurſu declaratur.

I. PUNCTUM.

Mirum sane, quod cum ita prostrati essent Iudaei a Christo Domino, ut vivimus, aut fuerint postea dum resurgendi potestatem habuerunt, in eum involare, eum comprehendere, & ligare ut latronem, atque infandis modis dirixare! Nonne ex illa sua prostratione debuerant revereri eum, cujus potestatem ita experiebantur ut nisi eo permittente se movere non possent? At ecce inde ferociores resurgunt, & quasi eos puderet sui casus, seu quasi acceptam injuriam ulcisci vellent, eo acrius in eum insiliunt, quod se ab eo dolent primo per diutius revocatos. Sic videlicet abutuntur homines gratis; sic retribuunt mala pro bonis, & odium pro dilectione.

108.

Interea vero dum sic ligatur Christus, Discipuli omnes eo relicto fugiunt: solus ille agnus inter lupos relinquitur, qui mansuetudinem ejus, infirmitatem interpretantes, tantum in eum audent, quantum illis permittit; tantum eis autem permittit, quantum humana non tantum rabie sed & diabolico furore acti deservire possunt; Tanquam ad latronem, inquitur illis, existis cum gladiis & fistibus com-
Hayne usve Pars 2.

Mat. 26.

Luc. 22.

prehendere me: cum quotidie vobiscum fuerim in templo, non extendistis manus in me; sed haec est hora vestra & potestas tenebrarum. Quasi diceret, non me ligaretis, nisi me ligari liberè vellem: sic autem liberè volo, quia haec est hora patiendi, in qua liber in vinculis, & in libertate victus esse volo.

Admirandum certè exemplum, quo discernimus, sicut ex necessitate virtutem, sic ex virtute necessitatem facere. Quemadmodum enim Christus in vinculis erat liber, ita liberi sumus oportet, ut de necessitate fiat virtus. Et quemadmodum ille in libertate fuit victus & ligatus, ita nos ei quadammodo erimus similes, quando ex virtute fiet necessitas. Quod quomodo fiat, nunc est considerandū attentius. Et quia major esse potest difficultas intelligendi, quomodo ex virtute fiat necessitas, quam quomodo ex necessitate virtus: idcirco unum ex alio deduci debet, & ex faciliiori difficilius explanandum.

Age ergo, quid est, quod ex necessitate virtus fiat? Quando videlicet aliquid accidit contrarium & repugnans, non ex electione nostra, sed vel ex Divina Providentia, vel ex obligatione tui status, vel ex superiorum ordinatione, vel denique ex qualicumque necessitate, cui vel repugnare nefas sit, vel impossibile, vel difficillimum; Tunc si liberè & voluntariè talem casum acceperimus, & quidquid in eo abstinendum, vel sustinendum est, non minus generosè fiat, & cum ea virtute, quæ tunc requiritur, quam si ex electione nostra esset: tunc dicetur ex necessitate fieri virtus, propter liberam illam acceptionem. Dominus dedit, Dominus abstulit: sicut Domino placuit, ita factum est: sit nomen Domini benedictum.

Quod verò sic semper ex necessitate virtus fit facienda, hæc imprimis suadet ratio, quod cum

Q

cum alioquin, velis nolis, talis sit sufferenda necessitas, certè id longè satius est velle, tum propter tranquillitatem animi, quæ inde comparatur, tum ne frustra patiaris & sine merito. Si enim temporalium aliquam jacturam doles, nonne id magis dolendum, te in illa temporalis jactura, jacturam facere spiritualis & æterni boni, quod consequi possis si velis? si posses ita redimere illam necessitatem, ut nihil temporale ex ea tibi periret, nonne id velles? At ecce majus aliquid tibi offertur occasio virtutis exercendæ: sic enim fiet, ut accedente spirituali emolumento reparetur in melius damnum illud temporale, quod accidit. Oportunda fuisset & conquirenda talis occasio tanti boni spiritualis promerendi; at quanto magis acceptanda cum se se offert? Nihilne meriti apud Deum pro salute tua tibi vis comparare? At quando nam opportunius, quam quando minor est impensa & majus meritum? Hoc autem utrumque hic accidit, nam nihil à te petitur, nisi voluntaria damni temporalis, si quod acciderit, acceptatio: quid facilius? Meritum autem inde proveniens majus est, quam si ex sola tua electione & non ex necessitate virtus procederet.

Sic dilertè sanctus Ioannes Chrysostomus: *Hom. 25. ad pop.* *si jacturam audientes non tumultuemur, sed decamus, benedictus Deus, multo plures divitias invenimus: non enim tantum lucrabitur, in pauperes divitias distribuens. Et circumiens ut egenos inveniat, quantum ipse per hoc verbum lucrifaciet, unde et Iob magis miror; Et quæ plura de hoc habet. Quæ cum ita sint ex communi cæterorum Patrum sententia, quis nisi stultus oblatam tam bene merendi occasionem non accipiat? cum alioquin ut dictum est, velit nolit sit passurus sine ullo merito, nisi velit libenter pati: imò & cum demerito & poena conæquente, si murmure, si indignetur aut aliter impatientiam suam prodatur, quod egre proclive est, nisi tunc animum ad patientiam aut aliam virtutem obstrinet cum gratia. Hinc illa sunt divina Sapientis Monita: *1. Cor. 13. Qui patiens est, multa gubernatur prudentia: qui autem impatiens est, exaltat stultitiã suam.* Et rursum: *Ibid. 19. Qui impatiens est, sustinebit damnum: et cum rapuerit, aliud apponet.* Id est, si per impatientiam aliqua se damni parte putat eripere, sese in illud aut gravius damnum per ipsum mer impatientiæ vitium conjicit.*

II. PUNCTUM.

Sed nisi ex virtute fiat necessitas, sic privaberis multo merito: sic frustra multum patieris.

Dicitur ex virtute fieri necessitas, quando talis occasio virtutis exercendæ adest, qualem jam diximus oriri ex illis diversis casibus, in quibus necessariò est patiedum: tunc enim sicut ex necessitate fit virtus, quia necessitas in virtutem vertitur: sic ex virtute fiet necessitas, quado sic semper illa Virtus exercebitur quasi necessariò illam deberes exercere, quasi non esses liber ad ejus actum & exercitium: quasi esset præceptum, quasi esset necessaria obligatio, sicut esse concipitur in evitando peccato. *Bonum emulamini in bono semper,* inquit *Galat. 4. Apostolus; Cur porro ita semper? Quia videlicet si non ita semper & constanter in id evigiles, sæpe deficies, sæpe Virtus deerit, & ex consequenti meritum virtuti annexum; ac proinde sic multo privaberis merito, si multum frustra patieris. *Tanta passi estis sine causa: Ibid. 3. si tamen sine causa!* Sic deplorabat Apostolus, quasi diceret, tunc sine causa patimini cum sine merito, sed tamen non sine causa, quia tunc erat causa meriti, si virtutem exercere voluissetis: & hæc erat causa virtutis semper exercendæ, ne sine merito vos unquam patere remini, juxta illud, *Electi mei non laborabunt 1. Cor. 15. frustra.**

Non ita quidem semper obligamur ad bonum faciendum, sicut ad malum evitandum: quia non omne genus boni debemus aut possumus facere, sicut omne genus mali debemus & possumus cum Dei gratia evitare: sed tamen hoc sensu semper obligamur ad bonum, quatenus semper tenemur bene, quod facimus, facere, unde sicut nõ debemus otiosi sed semper aliquid agere, ita bene semper agere; cum alioquin nisi bene illud ageretur, quod ageres, vel otiosum esset, vel malum: sicque merito tuæ actionis privareris, si esset otiosa, vel poenara incurres, si mala esset. Quamobrem rectè inferebat Apostolus, *Ita 1. Cor. 15. quæ, fratres mei dilecti, stabiles estote et immobiles, abundantes in opere Domini semper, scientes, quod labor vester non est inanis in Domino.*

III. PUN-

III. PUNCTUM.

Sicut ergo ex necessitate Virtus, ita ex Virtute Necessitas; Cum non aliter efficacius persuadeatur ex necessitate virtus exercenda, quam ne alioquin Deo gloria, & tibi meritum pereat; periret autem sepius, nisi ex virtute esset necessitas, quo sensu dictum est; ac proinde utrumque ex æquo est amplectendum. *Necessitate subditi estote*, inquit Apostolus, non solum propter iram, sed etiam propter Conscientiam, Id est, non solum propter metum alicujus impendentis pœnæ, quæ non semper vobis impendet, nec proinde vos semper urget ad virtutem: sed propter ipsam, quæ in vobis est, conscientiam, & quæ vos semper sollicitos ac paratos habet ad omne opus bonum, sicque bonum facientes non deficiamus: tempore enim suo metemus non deficientes.

Itane te sentis premi ad bonum? Itane te finis urgeri ad virtutem ex his quibuscunque casibus, qui tibi vel invito accidunt semper exercendam? Quam sæpe deficiis, quam parum proficis, quam perperam omnia capis, volendo, quod non habes, & nolendo, quod offertur. Audi Epictetum, audi hominem Ethnicum: *Ne postules ea, quæ sunt, ita fieri ut in Enchie. tu vis: sed si sapias, ita velis fieri ut sunt, sic omnia secunda tibi accident.* Nihil iste de Deo, nihil de Cælo & Virtutis merito loquitur, & tamen ita loquitur; Tu verò qui credis Deum præsidere istis omnibus adversis casibus; tu qui probè scis Cælo repositam esse virtutis mercedem; & qui tandem non ignoras, quantum cælestia sint humanis præferenda: tu nec tamen ut Ethnicus sapias & vivis! Ah qualis injuria Christo! quale probrum Christiano!

Adverte diligentius: & omne, quod tibi applicatum fuerit, accipe & in dolore sustine. Eccles. 2.

PRO EADEM FERIA QVADRAGESIMALI.

Ad Evangelium de filio prodigo. Luc. 15.

Quæ multa possent inde produci Veritates, ad hanc potissimum referuntur.

Qui se à Christo subducit, ut fœlicius vivat,

vivit miserius ipso misero prodigo.

In 4. parte, Feria 5. hebdomada 24. Vbi de libertate & servitute Christi: necnon expressè de hac parabola.

Q 2

DOMI-